

Horská dráha

Dokumentární film Jonáše Motyčky o lidech, kterým do života vstoupila hraniční porucha osobnosti. Horská dráha je unikátní dílo, které si dává za cíl destigmatizaci duševních onemocnění s akcentem na nejrozšířenější poruchu osobnosti v populaci. Jonáš, který sám trpí diagnózou HPO, jako průvodce čtyřmi reálnými příběhy statečných lidí, kteří se nebojí o poruše a životě s ní mluvit.

Rebeka, Taisa a Kuba...tři jména mladých lidí, kteří byli nuceni přizpůsobit život své diagnóze, ale zároveň se snaží pomáhat svému okolí. Pomoc druhým je jeden ze společných jevů HPO a to je také případ Martiny, která jako čtvrtý aktér filmu vstupuje do děje jako člověk jejíž osud je spojený s hraniční poruchou jinak. Martina totiž reprezentuje skupinu blízkých, jelikož přišla o dceru, která byla „hraničářkou“.

Ve filmu skrze rozhovory a zdokumentování jejich prostředí přiblížíme, jaké to je mít život protkaný nemocí, kterou právě dcera Martiny, Anetka, nazývala „rakovinou duše“. Chceme dát naději, že bojovat se s HPO vyplatí.

Unikátnost filmu Horská dráha dokládá fakt, že podobné dílo v České republice ještě nevzniklo.

Hraniční porucha osobnosti

Hraniční porucha osobnosti (přesně: emočně nestabilní porucha osobnosti hraničního typu, dále jen HPO) je nejčastější poruchou osobnosti v populaci.

Lidé s touto poruchou žijí v extréměch – buď je situace černá, nebo bílá. Buď milují, nebo nenávidí. Buď se mají nádherně, nebo jsou v hrozně depresi – nic mezi tím. Hraničáři, jak sami sebe lidé s touto poruchou nazývají, to nemají ve svém životě vůbec jednoduché. A určitě to nemají lehké ani jejich blízcí. Často je tato diagnóza nazývána rakovinou duše.

Lidé s HPO se potýkají s velkými emočními výkyvy, depresemi, sebepoškozováním, negativním sebeobrazem, nízkým sebevědomím. Časté jsou také poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie aj.), stavy jako depersonalizace či disociace. Sebeпоškození, sebevražedné myšlenky a pokusy o sebevraždu je dostávají do péče psychiatrických léčeben. U HPO je nejvyšší riziko dokonaných sebevražd – pravděpodobnost sebevraždy je u nemocných až 400× vyšší než u zdravého člověka.

Zdroj.: Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.

rebecka

Jmenuji se Rebecka a léčím se s hraniční poruchou osobnosti již 6 let. Je mi 24 let, vystudovala jsem fotografii na vysoké škole, která je mou profesí. Na střední škole jsem studovala humanitní zaměření, maturovala pak z psychologie a pedagogiky. O psychologii se zajímám dodnes, věnuji se tématům duševního zdraví ve své tvorbě. Napsala jsem bakalářskou práci na téma "Duševní onemocnění skrze fotografii", kde jsem se věnovala obrazu duševně nemocného člověka a hlavně destigmatizaci duševních nemocí. Kromě hraniční poruchy osobnosti se léčím také s poruchami příjmu potravy. Obě nemoci mi vzaly hodně energie a času, ale na druhou stranu mi daly sílu bojovat v životě ve všelijakých situacích. Byla jsem 6x hospitalizovaná, kromě toho docházím pravidelně na individuální terapie a beru léky, které jsou pro mě velkou oporou, ale ne jediným řešením.

kuba

Jmenuji se Kuba, je mi 25. Mám vystudovanou dopravní průmyslovku se zaměřením na železnici. Ačkoliv mám vzdělání s maturitou, kvůli duševnímu zdraví dělám jednodušší práce. Nějakou dobu jsem roznášel letáky, teď momentálně pracuji v obchodě, malé samoobsluze, kde doplňuji zboží. Hraniční poruchu osobnosti (HPO) mám oficiálně diagnostikovanou od svých 22 let. Několikrát jsem byl za svůj život hospitalizován. Často se v kolektivu setkávám kvůli své jinakosti se šikanou. Začalo to na již na základní škole, pokračovalo na střední a i v první práci. Absolvoval jsem již jeden dlouhodobý pobyt v terapeutické skupině Kaleidoskop a nyní se chystám na další. Ve svém volnu se snažím vyhnout většímu tlaku na svojí osobu od blízkých. Rád koukám na filmy, chodím na procházky, když je léto, tak preferuji koupání a v poslední době jsem si hodně oblíbil skákání přes švihadlo. V budoucnu bych chtěl tvořit své projekty, které by pomáhaly jak životnímu prostředí, tak i lidem.

taísa

Jmenuji se Taisa, je mi 24 let, upřímně jsem se svojí diagnózou nečekala že se dožiji 20 let. Mám hraniční poruchu osobnosti, je to jak horská dráha, bez úlevy a několikrát jsem byla hospitalizována. Řekla bych o sobě, že jsem dost empatická a tvrdohlavá, mám instagram hranicni.taisa - kde se snažím přiblížit víc k téhle poruše. Bydlím v Plzni a pracuji v chráněné dílně - kavárně. Žiji sama, je to náročný, ale zvládám to. Mám strašně ráda procházky, vždy si vyčistím hlavu a taky ráda sleduji filmy a seriály. Miluji, když můžu být s přáteli Moc nedávám, když jsem sama...přijde mi, že problémy jsou pak větší a větší. Ráda čtu, vždy u toho zrelaxuji. Moje HPO začínala už ve 14 letech, přijde mi, že se v tom již orientuji...ale nemám ještě zdaleka vyhráno.

martina

Jmenuji se Martina a narodila jsem se v roce 1969 v Praze. Celý profesní život se pohybuji v administrativě, v posledních 16 letech především ve školské. V roce 1991 se narodila moje první dcera Nikola a o devět let později pak druhá dcera Aneta. Právě Anetka byla jednou z obětí duševní nemoci zvané hraniční porucha osobnosti a v roce 2021 svůj život dobrovolně vzdala. Vzhledem k této smutné události a po různých nepříjemných zkušenostech s Anetičinou léčbou jsem se více ponořila do problematiky duševních onemocnění a HPO obzvláště. Snažím se o destigmatizaci a přiblížení tématu psychických poruch širšímu okruhu veřejnosti prostřednictvím instagramového účtu @zivot_na_houpacce. V červenci 2022 mi vyšla stejnojmenná kniha, která je jakousi zpovědí lidí trpících HPO či jejich blízkých. Účastním se různých osvětových činností a aktivit. Působím též ve dvou neziskových organizacích jako peer pečovatel.